

Sygn. akt V ACa 490/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 1 grudnia 2022 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach V Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Irena Piotrowska
-----------------	----------------------

po rozpoznaniu w dniu 1 grudnia 2022 r. w Katowicach

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa A. K. i I. K.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej w K.

o naprawienie szkody

na skutek apelacji pozwanej

od wyroku Sądu Okręgowego w Gliwicach

z dnia 22 kwietnia 2021 r., sygn. akt I Cgg 3/20

- zmienia zaskarżony wyrok w punkcie 1 (pierwszym) o tyle, że początkową datę biegu ustawowych odsetek za opóźnienie ustala od dnia 10 lutego 2020 r;
- oddala apelację w pozostałej części;
- zasądza od pozwanej na rzecz powodów solidarnie kwotę 1.350 (jeden tysiąc trzysta pięćdziesiąt) złotych tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.

	SSA Irena Piotrowska	
--	----------------------	--

Sygn. akt V ACa 490/21

UZASADNIENIE

Powodowie I. K. i A. K. wnieśli o zasądzenie od pozwanej (...) Spółki Akcyjnej solidarnie na ich rzecz kwoty 124.388,11 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia wytoczenia powództwa do dnia zapłaty oraz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm prawem przepisanych.

Pozwana w odpowiedzi na pozew wniosła o oddalenie powództwa oraz zasądzenie kosztów postępowania. W uzasadnieniu nie zakwestionowała istnienia związku przyczynowego pomiędzy szkodami na nieruchomości powódki

a ruchem zakładu górniczego, wniosła o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego ds. budownictwa i szacowania nieruchomości. Ostatecznie w piśmie z dnia 17 lutego 2021r. powodowie wniesli o zasądzenie odszkodowania w łącznej kwocie 105.436,23 zł.

Zaskarżonym wyrokiem Sąd Okręgowy w Gliwicach zasądził od pozwanej na rzecz powodów solidarnie kwotę 105.436,23 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 16 stycznia 2020 r. do dnia zapłaty, w pozostałym zakresie oddalił powództwo oraz orzekł w przedmiocie kosztów procesu.

W motywach tego rozstrzygnięcia wskazano na następujące okoliczności faktyczne oraz ich ocenę prawną.

Powodowie są właścicielami nieruchomości położonej w P. przy ul. (...), dla której Sąd Rejonowy w (...)prowadzi księgę wieczystą o numerze (...). Złożyli u pozwanej wniosek o naprawienie szkód, o których powzięto wiedzę w roku 2018 w postaci pochylenia budynku mieszkalnego i utraty jego wartości. Do dnia wniesienia pozwu pozwana nie złożyła powodom żadnej propozycji w przedmiocie naprawienia szkody chociaż od skierowania przez poszkodowanych roszczenia wobec przedsiębiorcy upłynęło 30 dni.

Z opinii biegłego sądowego z zakresu budownictwa i szkód górniczych wynika, iż budynek mieszkalny powodów został wybudowany zgodnie z zatwierdzonym projektem i pozwoleniem budowlanym. Budynek jest dobrze utrzymany, prowadzona jest w nim prawidłowa gospodarka remontowa. Według biegłego całkowity koszt naprawy szkód górniczych po uwzględnieniu uwag pozwanej wynosi 105.436,23 zł brutto.

W ocenie Sądu Okręgowego powództwo zasługiwało na uwzględnienie w przeważającej części.

Podano, że zgodnie z art. 144 ust. 1 i art. 146 ust 1 ustawy Prawo geologiczne i górnicze z dnia 9 czerwca 2011r. (Dz. U. 2020.1064) właściciel nie może sprzeciwić się zagrożeniom spowodowanym ruchem zakładu górniczego, który jest prowadzony zgodnie z ustawą. Może on jednak żądać naprawienia wyrządzonej tym ruchem szkody, na zasadach określonych ustawą. Odpowiedzialność za szkodę ponosi przedsiębiorca prowadzący ruch zakładu górniczego, wskutek którego wystąpiła szkoda. Zgodnie z art. 145, jeżeli ustawa nie stanowi inaczej, do naprawiania szkód, o których mowa w art. 144 ust. 1 i 2 (spowodowane ruchem zakładu górniczego), stosuje się przepisy Kodeksu cywilnego. Wskazano, że pozwana odpowiada na zasadzie ryzyka (art. 435 k.c. w zw. z art. 145 p.r.g.g. z 2011 roku), tj. niezależnie od winy oraz za normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego szkoda wynikła (art. 361 § 1 k.c. w zw. z art. 145 p.r.g.g). W myśl art. 363 § 1 k.c. naprawienie szkody powinno nastąpić, według wyboru poszkodowanego, bądź przez przywrócenie stanu poprzedniego, bądź przez zapłatę odpowiedniej sumy pieniężnej. Jednakże, gdyby przywrócenie stanu poprzedniego było niemożliwe albo gdyby pociągało za sobą dla zobowiązanego nadmierne trudności lub koszty, roszczenie poszkodowanego ogranicza się do świadczenia w pieniądzu.

Powodowie ostatecznie wniesli o naprawienie szkody poprzez wypłatę odszkodowania w kwocie 105.436,23 zł wyliczonej przez biegłego sądowego z uwzględnieniem podatku VAT w odpowiedniej stawce. Kwota wyliczona przez biegłego nie była przez nikogo kwestionowana. W pozostałym zakresie powództwo oddalono.

O odsetkach orzeczono z mocy art. 481 k.c. zgodnie z żądaniem strony powodowej. Odwołano się do wyroku Sądu Najwyższego z dnia 10 września 2020r., w sprawie IV CSK 181/19 (LEX nr 3061036), że możliwe jest żądanie zapłaty odsetek należnych od odszkodowania pieniężnego naliczonych od daty poprzedzającej wyrokowanie o tym odszkodowaniu, pod warunkiem wykazania, że odszkodowanie w wysokości, od której obliczane są odsetki, było już należne w dacie, od której poszkodowany domaga się odsetek. Wskazano, że żądana kwota odszkodowania była znana pozwanej co najmniej od maja 2019r. Biegły sądowy jedynie skorygował jej wysokość.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 100 k.p.c.

Apelację od tego wyroku wniosła pozwana zaskarżając go w zakresie punktu 1 wyroku odnośnie zasądzonej daty naliczenia odsetek za opóźnienie od kwoty należności głównej.

Skarżonemu rozstrzygnięciu zarzucono naruszenie przepisów prawa materialnego, a to art. 481 §1 k.c. które miało wpływ na wynik sprawy poprzez zasądzenie odsetek za opóźnienie od daty ustalonej arbitralnie przez sąd w oderwaniu od ustalonego stanu faktycznego, pomimo, że kwota roszczenia ustalona została dopiero w toku postępowania po uzyskaniu opinii biegłych.

Wskazując na powyższy zarzut pozwana wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku w stosunku do pozwanej w całości zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego za obie instancje, według norm przepisanych, ewentualnie uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy sądowi I instancji do ponownego rozpoznania, pozostawiając temu sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania w obu instancjach.

Sąd Apelacyjny ustalił i zważył , co następuje:

Apelacja pozwanej zasługuje na uwzględnienie jedynie w niewielkim zakresie.

Jak wynika z zakresu zaskarżenia apelacja objęty został jedynie termin zasądzenia odsetek ustawowych za opóźnienie.

W zaskarżonym wyroku jako datę początkową naliczania odsetek wskazano datę wpływu pozwu tj.16 stycznia 2020r. W pozwie powodowie domagali się zasądzenia od pozwanej kwoty 124.388,11 zł

Pozwana nie kwestionowała swojej odpowiedzialności co do zasady. W sprawie powołano dowód z opinii biegłego z zakresu budownictwa i szkód górniczych mgr inż. B. K. .Ostatecznie na podstawie opinii uzupełniającej z dnia 14 grudnia 2020r. ustalono , że należne odszkodowanie dla powodów wynosi 105.436,23 zł i taką kwotę zasądzono w zaskarżonym wyroku.

W przekonaniu Sądu Apelacyjnego dla ustalenia prawidłowej daty początkowej naliczania ustawowych odsetek za opóźnienie zastosować należy regulacje określoną w art. 455 k.c. i ustalić termin spełnienia świadczenia od daty wezwania pozwanej do zapłaty z uwzględnieniem czasu niezbędnego na zapoznanie się z treścią wezwania i ustosunkowania się do niego. Takim terminem jest niewątpliwie data 10 lutego 2020r. w której sporządzono odpowiedź na pozew. Pozwana została wezwana do zapłaty poprzez doręczenie odpisu pozwu w dniu 28 stycznia 2020r (k.20 akt) i do dnia 10 lutego 2020 r. mogła spełnić świadczenie zwłaszcza, że uznawała je co do zasady. Data sporządzenia opinii uzupełniającej przez biegłego w której wyliczył zasądzoną kwotę odszkodowania nie może stanowić początku biegu odsetek ustawowych za opóźnienie bowiem odszkodowanie było już należne po wezwaniu pozwanej do zapłaty, zaś kwota odszkodowania obliczona przez biegłego jest niższa od pierwotnie dochodzonej pozwem. Data wniesienia pozwu do Sądu jako początkowa data biegu odsetek ustawowych za opóźnienie była przedwczesna, bowiem nie nastąpiło jeszcze wtedy wezwanie pozwanej do zapłaty.

W tym stanie rzeczy uwzględniając częściowo apelację pozwanej na podstawie art.386§1 k.p.c. zmieniono zaskarżony wyrok w punkcie pierwszym o tyle, że początkową datę biegu odsetek ustawowych za opóźnienie ustalono od dnia 10 lutego 2020r., a w pozostałej części na podstawie art.385 k.p.c. oddalono apelację jako bezzasadną. Sąd Apelacyjny zważa, że zakres zaskarżenia wskazany w apelacji nie uzasadniał wniosku o zmianę zaskarżonego wyroku w całości. Redakcja tego wniosku wydaje się niefortunna bowiem kwota zasądzona na rzecz powodów odszkodowania nie była skarżona.

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono na podstawie art.100 k.p.c. i z uwagi na wynik postępowania obciążono nimi w całości stronę pozwaną.

Wysokość stawki wynagrodzenia dla pełnomocnika powodów określono na podstawie §2 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych(Dz. U z 2018 r. poz.265).

SSA Irena Piotrowska